

menda boli kakemu podeželskemu učitelju-očetu, katerega otroci študirajo v Mariboru, kakor na soprog in odvetnika. S takimi noticami prav nič ne koristi dotični gospej tovarišici, ampak samo škoduje njej in še marsikomu drugemu, kateri mu je bližje nego na jaz.

Hren.

— **Situacija:** Proti deklaraciji so glasovala društva: 1. Brežice-Sevnica, 2. Ljutomer, 3. Šmarje-Rog, (tri društva); za deklaracijo so celotno oziroma načelno glasovala društva: 1. Črnomelj, 2. Dol. Lendava, 3. Kamnik, 4. Kočevje, 5. Kranj, 6. Krško, 7. Laško, 8. Sv. Lenart, 9. Ljubljana-mesto, 10. Ljubljana-okolica, 11. Logatec, 12. Maribor, 13. Maribor-okolica, 14. Mežica, 15. Ormož, 16. Murska Sobota, 17. Slov. Bistrica, 18. Šoštanj (osemnaest društev); za izvajanje §. 2. pravil so glasovala društva: 1. Konice, 2. Litija, 3. Maribor-mesto; večje izjeme zahteva: 1. Ptui; neznani so še rezultati in ni sklepov: 1. Celje, 2. Gornji grad, 3. Novo mesto, 4. Radovljica, 5. Slovenjgradec, 6. Vransko in 7. Kozje (sedem društev).

— **Krenimo na nova pota vzgoje in pouka.** Naša šola, kakršna je danes, absolutno ne odgovarja duhu časa, ki veje drugod in čigar sanice čutimo tudi pri nas. Vendar so preslabe, da bi nas obrnile in usmerile od golega pouka k pravi vzgoji. Kakor nas tudi božajo in nam laškajo, vendar smo v pouk tako zaverovani, da najraši potegnemo z roko preko čela, češ, pojdite, va ne ubite misli, pojdite, ti klicar novodobne vzgoje, jaz imam s poukom dosti opravka in se nimam časa pečati še z vzgojo, to naj opravi dom. Dom pa tega ne opravi, in tako ostaja naša mladina po pretežni večini brez vzgoje. Z znanjem natrpana glava je pač samo glava, ki ne pozna tega, kar imenujemo srce. V današnjem času je pa za vse nas, ves svet, večje važnosti srce kot glava, o čemur nas prepriča vsaka številka dnevnega časopisa. Zato je nujna potreba, da se obrnemo za 45° in ubremo smer, ki bo upoštevala vzgojo in pouk v enakih izmerah. Drzmem si postaviti celo trditve in io seveda tudi krepko zagovarjati, da imeli danes vzgoja v šoli prvo mesto. Najboljši vzgojitelj je delo, najboljša vzgojitelja delovna šola. Naše šole so danes daleč od delovnih šol zato ne dosežemo uspehov, kakor jih rodi ista drugod. Nedavno je pisal slovenski dnevnik, da je bratska Českoslovaška republika na 4 mestu evropskih držav, kar se tiče socialne pravičnosti in stabilnosti, torej pred Nemčijo, Francijo, Anglijo. Naši pogledi so bili vse do današnje dne obrnjeni na Nemčijo, nemški duh je tako prežal naše mišljenje, da trdno mislimo, da moramo brez nemščine in nemške znanosti umreti. Vendar temu ni tako. Naše geslo moramo izpremeniti, mi se moramo odnemčiti, če hočemo ustvariti kaj samoniklega, mi se moramo odnemčiti in nasloniti na sorodne slovanske narode, če hočemo, da zgradimo šolo s slovansko dušo, če hočemo postaviti v svet ljudi kova Komenskega. Odnemčiti se moramo na vseh poljih, prvo pa na polju šolstva. In tu je zopet vzor bratska Češka. Njeno šolstvo je tako vzorno zgrajeno, organizacija znanstvenega proučevanja šolstva tako temeljita, da se moramo čuditi odkod vse to. Ne trdim preveč, če rečem, da je to posledica delovne šole, ki jo čehi negujejo že desetletja in ki je dobila po razsulu Avstrije prostega duška, da se je razširila in poglobila. Središče propagande je poleg več manjših drugih mestec Prostějov na Moravskem. Peščica znanstvenikov-učiteljev je imela srečo, da je dobila sposobnega moža za založnika svojih del, t. i. fa. F. J. Buček. Njene publikacije so me navdušile, ko sem jih mimogrede prelistaval v neki knjigarni na Češkem, kupil sem jih par, pregledal doma natančneje in priporočil šolam. Odzvalo se je precej šol in to iz cele države. Drogovno s fo. Buček — Prostějov — prevzame nadrobno proučanje njenih publikacij v najkrajšem času naša učiteljska knjigarna v Ljubljani, ki ima že danes od večine po en izvod na ogled in sprejema menda že tudi naročila. Kdor želi naši šoli napredka, naj si ogleda knjige. Jezik ne sme biti ovira tam, kjer slika vse nove. Podrobno o cenah del napišem prihodnjič, za danes samo pozivam tovariše, naj si ogledajo knjige v naši knjigarni v Ljubljani. Od-

nemčiti se, bodi naše geslo, cilj vzgoja slovanskega človeka notom prave narodne delovne šole.

Albin Laiovic.

— **Litiško učiteljsko društvo** je napravilo 20. t. m. na zborovanju sledeč sklep: »Deklaracija se smatra odveč, ker je po členu 2. pravil UJU lahko vsak učitelj(ica) član organizacije UJU, ne glede na strankarsko pripadnost. Vodstvo pa naj se v bodoče strogo ravna po tem členu.

— **Razpis stalnih učiteljskih služb na osnovnih šolah ljubljanske oblasti** je objavljen v »Uradnem listu« št. 25, z dne 16. marca 1926. Opozorjamo one, ki se zanimajo za namestitve ali premestitve na ta razpis. Prošnje je vlagati pri šolskem upravitelstvu najkasneje do 31. marca 1926.

— **Krivic pri zadnjih imenovanjih.** Poverništvo je dvakrat pozvalo prizadete, naj iavijo svoje slučaje potom okrajnih društev poverjenstvu in bo isto potem storilo korake, da se taki slučaji ne bodo več ponavljali. Dotičniki morajo seveda prijaviti poverjenstvu vse podatke in kompetente ter so osebno odgovorni, da ne prikrivajo nobenih okoliščin, ki govorijo za oziroma proti namestitvi. Dosega je prejelo poverništvo prijave o štirih krivičnih slucajih. Predstavniki poverjenstva so takoj odšli k šefu prosvetne uprave in mu predložili vse slučaje. Na seji poverjenstva so se zastopniki poverjenstva bavili z vprašanjem, da o vseh teh slucajih in tudi v bodoče izdela o krivičnih posebnih spomenico, ki jo potem predloži prosvetni upravi in se ti slučaji tudi obljavi. — Dogaia se pa, da nekateri neutemeljeno govorijo okrog, da organizacija ničesar ne stori in »Učiteljski Tovariš« nič ne piše o krivicah. Seveda so to oni, ki svojih slucajev sodeli niso prijavili poverjenstvu. Kako morajo potem zahtevati, da naj se piše o tem če sami ničesar ne napišejo in ne obveste poverjenstva s točnimi podatki in kako morajo potem zahtevati, da naj jih poverništvo štiti! Brez stvarnih podatkov je vsak zagovor in vsaka zaščita nemogoča. Ves problem pravičnega postopanja pri nameščanjih je največ odvisen od učitelstva samega.

— **Tvrda E. Meršol** nasl., zaloga ženskih ročnih del se nahaja sedaj Wolfova ulica 5. — Glej inserat.

— **Ročnih zemljevidov Mariborske oblasti** je razpečal »Učit. dom« do konca februarja, in sicer: Pohorje-Koziak 3600, Slov. gorice-Ptujsko polje 3200, Prekmurje 4600 in Celjska kotlina 800. Torej skupno 12.200. Zadnji čas naročila pošiljajo kljub temu, da bi morala vsaka šola imeti upelane ročne zemljevide vsaj svoje kulturne skupine. Tovariš(ce)! Zganite se in si olajšajte delo za dosego učnega smotra.

— **Slička z občnega zbora.** (Iz Kočevja.) Za namizje je občni zbor našega društva. Ogorčene borbe za in proti deklaraciji je konec. Ozračje se je čistiilo, ponehal je grom, bliska se je daleč za obzorjem. Nervoznim je odleglo, strasti so se polegale. Oziroma se nazaj in ogledimo si nekoliko položaj v katerem se nahajamo. Debata je pokazala, da smo v načelu vsi za deklaracijo. Vsem bi bila mila in draga. Toda ne zaupamo ji. Njen skrivnostni prihod, njen nenadni pojav — na njeni propagandii, ki imajo nekaj za bregom. To so argumenti, o katerih razmišljamo v preteklosti zaverovani. Stolečki — ah lestve, ki vodijo v Eden — to sušljamo pritaeno dobro informirani pri četrti vina. Težko je ločiti se od preteklosti. Sanjavo tožimo o starih dobrih časih, ko nas je vezala ena (»politična«) misel. Težko nam je ob spominu na dni, ko smo kimali in navdušeno pritrievali opoinim vzvišenim besedam, ki niso vselej omenjali stanju, sedam in njenega dela. Kako smo se naslajali ob prelenih frazastih slavospevih vsem in vsemu, kar nam je nudila dnevna politika. Danes ločitev duhov — teror na obzorju — diktatura onih, ki rušijo organizacijo, 82 premeščeni po § 71. za vlade PP — to ni nič. Sai še omeniti ne maramo tega. Klerikalni zmai nam grozi še vedno — čez mejo prihajajo subverzivni elementi — to je nevarnost. Toda preko vsega stopamo vendarle. Vsi bi bili za novo divo — za deklaracijo. Toda radi njih, ki so io k nam zanesli, bi bili proti njej — sai imamo § 2. pravil UJU — zanikan in ovržen sicer od poverjenstva v praksi. Zato na k temu rešeniku. Ljubi § 2. reši nas; rešil nas je in ustvaril eno fronto: 91 depolitizatoriev, 52 deklarantov in 39 paragrafariev, 2 bela listka sta simbol cigumigar-

stva. Ubogi Božo Račič s čipkami! Sam si občudoval izdelke domače obrti. Mi jih nismo. Pa drugič drugače, ko ne bomo več deklarirali.

A. Mervič.

— **Ljutomer.** Ob priliki zadnjega učiteljskega zborovanja našega društva sem prejel diplomo častnega članstva, umetno izdelano od tovariša vosp. Jos. Zagarja, sedaj strokovnega učitelja v Ljutomeru. Dolžnost mi je izreči najsrčnejšo zahvalo vsem, ki so na katerikoli način pripomogli k temu počaščenju, zlasti predsedniku tov. K. Mavriču in šolskemu nadzorniku tov. Fr. Karbašu za pomembne in ganljive besede. Srčna hvala vsem! — Fr. Zacherl, učitelj v pok.

— **Uspesoblenostni izpiti za osnovne šole** pred izpraševalno komisijo v Mariboru (na drž. moškem učiteljskem) se prične dne 26. aprila t. l. zjutraj ob 8. uri. Pravilno opremljene prošnje za pripustitev k usposoblenostnemu izpitu naj se predlože po šolskem vodstvu pravočasno sreskemu šolskemu nadzorniku, da bodo najkasneje do 11. aprila v rokah izpraševalne komisije. — Predsednik.

— **Knjige Slovenske Šolske Matice** so izšle in bodo tekom tedna razposlane na posamezna poverjenstva. Tov. poverjeniki in poverjenice naj pri razdeljevanju knjig porabijo ugodno priliko za nabiranje članarine za leto 1926. Upati je, da bomo za tekoče leto izdatno zvišali število članstva in to toliko bolj, ker je po odredbi ministrstva prosvete članstvo Slovenske Šolske Matice obvezno za osnovne in meščanske šole. — Ljubljanski člani dobe knjige pri podpisnem na l. deški osnovni šoli na Ledini, na kar opozorjamo upravitelstva oziroma ravnateljstva osnovnih in drugih šol. — Pavel Plesničar, blaginik S. Š. M. in poverjenik za Ljubljano.

— **Šolskim upravitelstvom in ravnateljstvom v Ljubljani.** Izšle so knjige Slovenske Šolske Matice, Prosim, pošljite šolskega služo ponje za tamošnje članke na l. deško osnovno šolo na Ledino, kjer jih dobe lahko vsak šolski dan ob 10. uri dopoldne. Blaginik.

— **Za našo pedagoško knjižnico.** Vse tovariše in tovarišice opozorjam na članek, ki je izšel pod gornjim naslovom v zadnjem »Učiteljskem Tovarišu« in naprošam vse: »Prispevajte k izpolnitvi naše Centralne knjižnice, ki ji moramo dati možnost, da bo odgovarjala namenu, ki mu je posvečena.« Če ima kdo in ne rabí: Otto Spamer's »Illustrirtes Konversations Lexikon, Tega nam manjka II. in III. del od črke B do F. »Knezova knjižnica« manjka: V., VII., VIII., IX., X., XII., XIII., XIV., XV., XVII., XVIII., XIX., XX. od XXII. zvezka dalje. »Pleteršnikov slovar« manjka I., 4., 9. in 16. sešitek. Darujte knjižnici knjige, ki jih ne rabite. Vse knjige se lahko uporabijo. V izpolnitve knjižnice služijo pedagoške in šolske, a beletristične se uporabijo za snovanje knjižnic v obmeinih krajih. Imena darovalcev bodo priobčena v »Učiteljskem Tovarišu«. Knjižničar.

Učiteljski pevski zbor.

— **Popravek.** V zadnji številki »Učit. Tov.« je g. Sever napisal stavek, da so se vršile pevске vaie skoraj vedno z novim zborom t. i. novimi pevci. To odgovarja dejstvu le v toliko, da se posamezniki vai niso udeležili vedno vsi pri glasenci, a so drugič zopet prišli. Novih pevci in pevcev pa se v zbor takoj po drugem tečaju ni sprejelo, izvzemši par izvrstnih pevcev, ki na so morali poprej svoj glas sami dodobra naštudirati. Da na manjka pri takem zboru kot je naš semintia vendarle kak član, bo kljub izredni požrtvovalnosti posameznikov, ki

ARGUS je naš najboljši informacijski zavod
ARGUS ima v vseh mestih svoje poverjenike
ARGUS daje informacije o vsem, zlasti pa o finančnem stanju denarnih zavodov, trgovsko-industrijskih podjetij in privatnikov
ARGUS -ove informacije so vsikdar točne izčrpne in hitre
ARGUS se nahaja v Vuku Karadžića ul. II. Beograd
ARGUS -ov telefon je 6-25, a brzojavni naslov Argus

na je včasih le premarljiva, lahko razumljivo. Niti ljubljanski zbori ne dobe k vaim celotnega zbora, kaj šele mi, ki smo povečini — hribovci... — Sežun.

Naša gospodarska organizacija.

OBČNI ZBOR

»Društva za zgradbo Učiteljskega konvikta v Ljubljani«

se vrši

v Ljubljani 11. aprila t. l. ob 9. uri dopoldne v prostorih risalnice državnega moškega učiteljskega v Ljubljani.

Dnevni red:

1. Otvoritvenj nagovor
2. Poročila tajnika.
3. Blagajniško poročilo s pojasnilom o splošnem gospodarskem stanju.
4. Poročilo nadzorstvenega odbora.
5. Volitve upravnega in nadzorstvenega odbora.
6. Obvezna članarina.
7. Naš gospodarski program.
8. Predlogi, ki naj se vsaj 5 dni pred občinim zborom vpošljejo predsedniku.
9. Slučainosti

Radi jako važnih gospodarskih ugovitov in dalekosežnih nadaljnjih smernic je polnoštevilna udeležba nujno potrebna.

Cerkije, 21. marca 1926.

Josip Lanaine
predsednik.

Josip Kobal,
blaginik.

Janko Štefe,
tajnik.

Iz naše stanovske organizacije.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

Vabila:

— **UČITELJSKEGA DRUŠTVA ZA LJUBLJANSKO OKOLICO** odborova seia se vrši 2. aprila t. l. ob 9. uri na l. mestni deški osnovni šoli. Vabljani so k seji tudi na zadnjem zborovanju na Vrhniki izvoljeni pregledovalci računov.

Predsednik.

POROČAJTE o vseh prireditvah in izvenučnem prosvetnem delu, ne za našajte se, da bodo poročali drugi. Poročila naj bodo kratka, točna in popolna.

PRIZNANO
NAJSOLIDNEJŠA DOMAČA TVRDKA
JOS. ROJINA
LJUBLJANA g ALEKSANDROVA C. 3

Velika zaloga vsakovrstnega češkega in angleškega blaga in sukna. Bogata izbira vseh vrst izgotovljenih oblek, površnikov, raglanov, dežnih plaščev etc. po izredno znižanih cenah.

LASTNI KROJAŠKI ATELJE!
Točna postrežba! Solidne cene!

P. n. g. učiteljem nudi na ugodna meseč odplačila!

MODNA TRGOVINA

F. MERŠOL

nasl. se nahaja

SEDAJ V WOLFOVI ULICI ŠTEV. 5.

Priporoča svojo bogato zalogo ženskih ročnih del, vseh vrst volne, svile in bombaža. — Predtiskanje ročnih del!

— MODNO IN KRATKO BLAGO! — Velika zaloga čipk, rokavic, nogavic in pletenin za dame, gospode in otroke!

* USTANOVLJENO LETA 1887. *